

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 171/24

Luxembourg, 4. oktober 2024

Sodba Sodišča v zadevi C-548/21 | Bezirkshauptmannschaft Landeck (Poskus dostopa do osebnih podatkov, shranjenih na mobilnem telefonu)

Dostop policije do podatkov, shranjenih na mobilnih telefonih, ni nujno omejen na boj proti hudim oblikam kriminalitete

Vendar pa mora dostop predhodno odobriti sodišče ali neodvisni organ in mora biti sorazmeren

Dostop policije - v okviru kazenske preiskave - do osebnih podatkov, shranjenih na mobilnem telefonu, lahko pomeni hud oziroma celo zelo hud poseg v temeljne pravice posameznika. Vendarle ni nujno omejen na boj proti hudim oblikam kriminalitete. Nacionalni zakonodajalec mora opredeliti elemente, ki jih je treba upoštevati za takšen dostop, kot so narava ali kategorije zadevnih kaznivih dejanj. Za zagotavljanje spoštovanja načela sorazmernosti v konkretnem primeru, katerega preučitev zahteva ponderiranje vseh upoštevanih elementov primera, mora ta dostop tudi predhodno odobriti sodišče ali neodvisen organ, razen v nujnih primerih, ki so ustrezno utemeljeni. Zadevna oseba mora biti seznanjena z razlogi za odobritev takoj, ko obvestilo o tej informaciji ne more več ogroziti preiskave.

Avstrijski policijski organi so zasegli mobilni telefon naslovnika poštnega paketa po tem, ko so pri nadzoru nad prepovedanimi substancami ugotovili, da je ta paket vseboval 85 gramov marihuane. Nato so zamenjali skušali odkleniti mobilni telefon, da bi omogočili dostop do podatkov, shranjenih na njem. Za to dejanje niso imeli niti odredbe državnega tožilstva niti sklepa sodišča, tega poskusa pa niso zapisali v zapisnik niti o njem niso obvestili zainteresirane osebe.

Ta oseba je zaseg svojega mobilnega telefona izpodbijala pred avstrijskim sodiščem. Šele v tem postopku je bila seznanjena s poskusom odklepanja njenega mobilnega telefona. Avstrijsko sodišče sprašuje Sodišče, ali je avstrijska zakonodaja, ki po njegovem mnenju¹ policijskim organom to ravnanje dopušča, v skladu s pravom Unije.² Meni, da je za kaznivo dejanje, ki se očita zainteresirani osebi, mogoče naložiti zaporno kazen največ enega leta in gre zato samo za prekršek.

Sodišče najprej pojasnjuje, da se v nasprotju s tem, kar trdijo nekatere vlade, upoštevna ureditev Unije ne uporablja le v primeru uspešnega dostopa do osebnih podatkov, shranjenih na mobilnem telefonu, ampak tudi za poskus dostopa do teh podatkov.

V nadaljevanju ugotavlja, da **dostop do vseh osebnih podatkov, shranjenih na mobilnem telefonu, lahko pomeni hud oziroma celo zelo hud poseg v temeljne pravice posameznika**. Na podlagi teh podatkov, ki lahko zajemajo sporočila, slike in zgodovino brskanja po spletu, je namreč mogoče izpeljati zelo natančne ugotovitve o zasebnem življenju te osebe. Poleg tega so lahko nekateri podatki zelo občutljive narave.

Resnost kaznivega dejanja, ki je predmet preiskave, je eden od ključnih parametrov pri preučitvi sorazmernosti takšnega resnega vmešavanja. **Vendar bi šteti, da bi le boj proti hudim oblikam kriminalitete lahko upravičil dostop do podatkov, shranjenih v mobilnih telefonih, neupravičeno omejilo pooblastila preiskave, ki jih imajo pristojni organi. To bi povzročilo tveganje za nekaznovanost za kazniva dejanja na splošno in torej tveganje za ohranjanje območja svobode, varnosti in pravice v Uniji.** Tako bi bilo treba takšno vmešavanje v

zasebnost življenja in varstvo podatkov določiti z zakonom, kar zahteva, **da nacionalni zakonodajalec dovolj natančno** opredeli elemente, ki jih je treba upoštevati, **zlasti naravo ali kategorije zadevnih kaznivih dejanj**.

Za ta dostop bi morala sodišča ali neodvisni upravni organ opraviti predhodni nadzor, razen v ustrezno utemeljenih nujnih primerih.³ **S tem nadzorom se mora zagotoviti pravo ravnovesje med, na eni strani, legitimnimi interesi, ki so vezani na potrebe preiskave v okviru boja proti kriminaliteti, in, na drugi strani, temeljnimi pravicami** spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov.

Nazadnje, **zadevna oseba mora biti seznanjena z razlogi za odobritev dostopa do njenih podatkov takoj, ko obvestilo o tej informaciji ne more več ogroziti preiskave**.⁴

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Navesti je treba, da je avstrijska vlada pred Sodiščem navedla, da se na podlagi avstrijskega prava za zaseg mobilnega telefona ali za poskus dostopa do podatkov, ki so shranjeni na tem telefonu, zahteva odredba državnega tožilstva. V okviru postopka predhodnega odločanja se mora Sodišče načeloma opreti na nacionalno ureditev, kot jo predstavi predložitevno sodišče. To velja tudi za dejansko stanje.

² [Direktiva \(EU\) 2016/680](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov.

³ V tem primeru mora biti nadzor opravljen v kratkem roku.

⁴ V obravnavanem primeru je zadevna oseba vedela, da je bil njen mobilni telefon zasežen, saj so ga avstrijski policijski organi zaman poskušali odkleniti, da bi omogočili dostop do podatkov, ki so shranjeni v njem. V takšnih okoliščinah se izkaže, da obveščanje te osebe o dejstvu, da so ti organi skušali dostopati do teh podatkov, ne bi moglo škodovati preiskavam, zato bi morala biti o tem predhodno obveščena.